

Rapport om enkäten som kartlägger bostadssituationen för studerande i Vasa

*Vi behöver boendelösningar till rimliga priser för att kunna fokusera på studier och bygga upp en framtid utan en orimlig ekonomisk press.
(enkätsvar)*

V A S A .

V A S A .

12.12.2024

Uppdaterad 20.1.2025

JONAS NYLÉN
Bostadschef

SANNA HALONEN
Boenderådgivare

TIINA UDELIUS
Boenderådgivare

Rapportens innehåll

1. Bakgrund till och syfte med enkäten
2. Resultat
3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

V A A S A .
V A S A .

*“Please take all the necessary steps so that students like us do not have to go through the hassle of desperately searching for a place to live. This tension totally hampers our study.”
(enkätsvar)*

1. Bakgrund till och syfte med enkäten

V A A S A .
V A S A .

I Bakgrund till och syfte med enkäten

Enkäten var öppen 4–30.11.2024. Den besvarades av totalt 1 005 personer.

Det gavs information om enkäten i vida kretsar men också direkt till studerande. Här var i synnerhet Vasa universitets studentkår (VYY) och Stiftelsen Vasa studieboheter VOAS till stor hjälp.

Bakom behovet av att genomföra en enkät ligger den kraftigt minskade tillgången på hyresboheter och studieboheter hösten 2024. Det har beräknats att det i nuläget behövs åtminstone ungefär 500 nya boheter som enbart riktas till studerande. Dessutom är det att vänta att situationen blir allt svårare nästa höst. Betydelsen av boheter till rimliga priser framhävs hela tiden, eftersom det har blivit betydligt dyrare att bo och leva. Samtidigt skär Finlands regering ner på bostadstillägget för studerande och minskar på ARA-investeringsunderstöden för specialgrupper så att de i praktiken inte räcker till för nya studieboheterprojekt.

Bakom bristen på hyresboheter i Vasa ligger framför allt

- den kraftiga befolkningsökningen och ökningen av antalet studerande i staden,
- att nya studieboheterprojekt har dragit ut på tiden på grund av i synnerhet att ARA-investeringsunderstöden har slopats, samt
- lågkonjunkturen inom bostadsbyggnadsbranschen till följd av vilken den lokala (fritt finansierade) hyresboheterproduktionen har avstannat.

Bostadsbyggandet återhämtar sig, men det sker långsammare än

förväntat och nya boheter kommer inte att byggas i någon särskilt snabb takt.

Det är ett stort orosmoment att studerandena i Vasa inte kan erbjudas tillräckligt med boheter till rimliga priser, i synnerhet centralt nära läroanstalter.

Enkätresultaten har gett staden en bättre bild av situationen, och de här resultaten kommer att användas för att vidta åtgärder för att förbättra bostadssituationen för studerande.

Åtminstone totalt studerande är i akut behov av bostad, vilket kräver så kallade quick fix-lösningar. Det förekommer även bostadslöshet bland studerande, vilket är väldigt oroväckande.

Lika viktiga är emellertid långsiktiga lösningar i syfte att förbättra bostadssituationen för studerande. Lokala läroanstalter strävar efter att öka antalet studerande även i fortsättningen, vilket ytterligare ökar behovet av boheter.

Olika boendelösningar beskrivs på sidorna 26–27.

Vasa stad tackar varmt alla som besvarat enkäten!

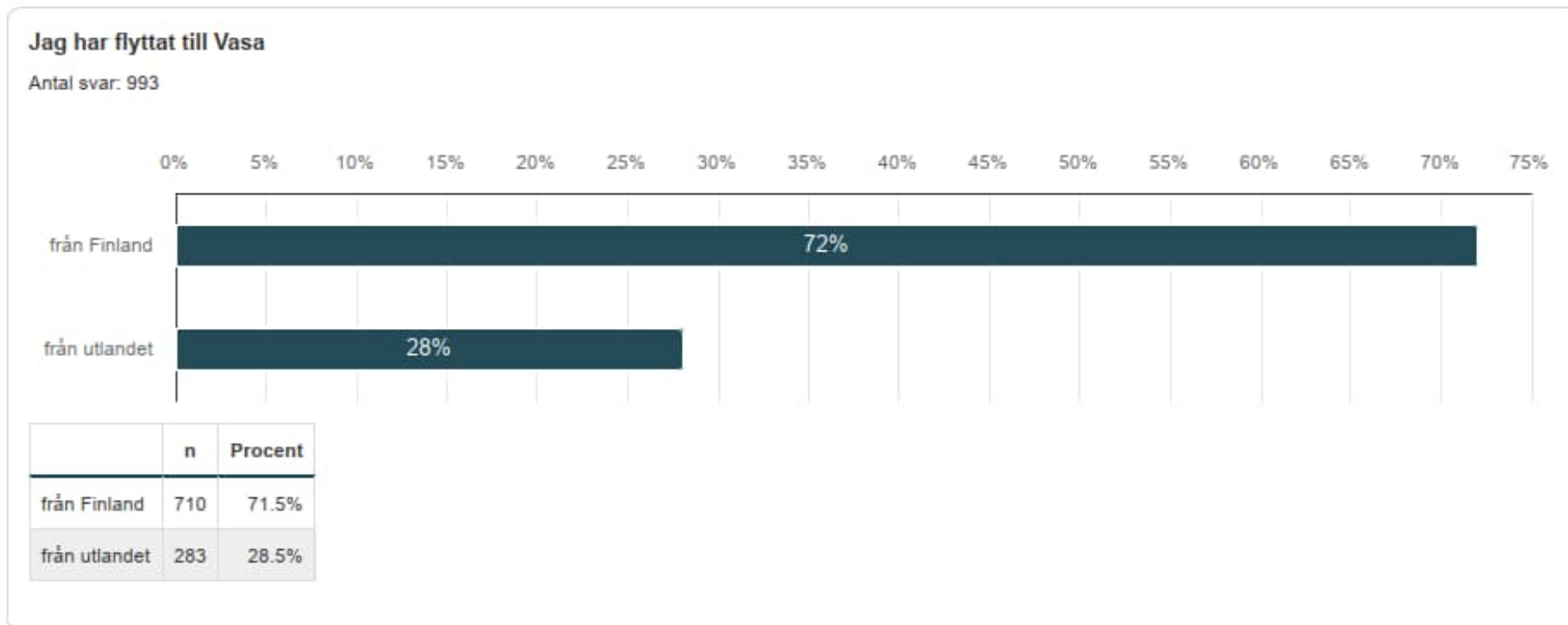
*Vasa står högt i kurs som studentstad
och skulle ha kunnat förbereda sig för motsvarande
situationer (bostadsbrist).
(enkätsvar)*

2. Resultat

V A S A .
V A S A .

2. Resultat

Har du flyttat till Vasa från Finland/utlandet?

Av de 1 005 personer som besvarade enkäten hade 28 %, det vill säga en betydande del, flyttat till Vasa från utlandet.

Det finns 14 249 högskolestuderande i Vasa (2023) – då även andra stadiet (gymnasier och yrkesskolor) räknas med är antalet studerande totalt 22 368.

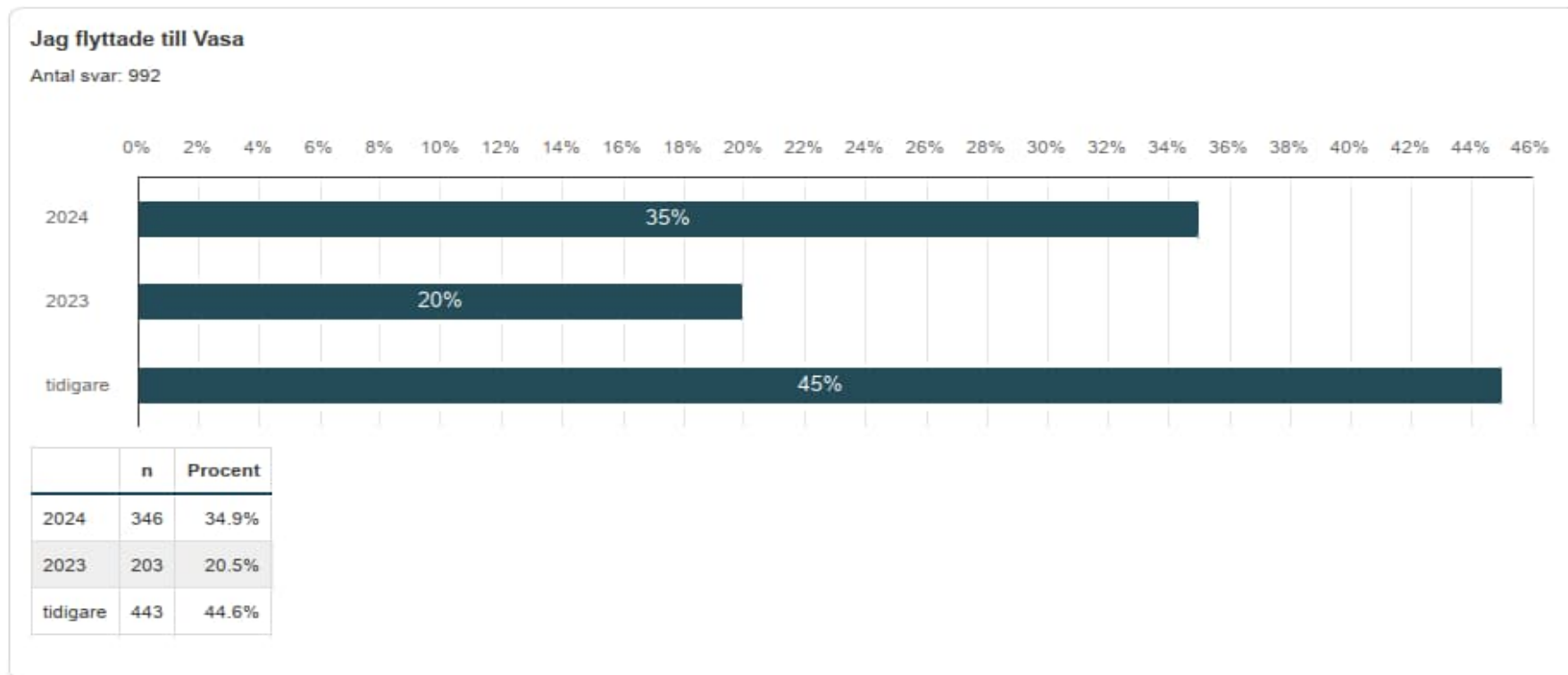
Andelen studerande med ett främmande språk som modersmål är 11,8 % av högskolestuderandena och 15 % av alla studerande i Vasa.

Andelen studerande med en utländsk bakgrund är 8,3 % av högskolestuderandena och 10,7 % av alla studerande i Vasa.

V A S A .
V A S A .

2. Resultat

När flyttade du till Vasa?

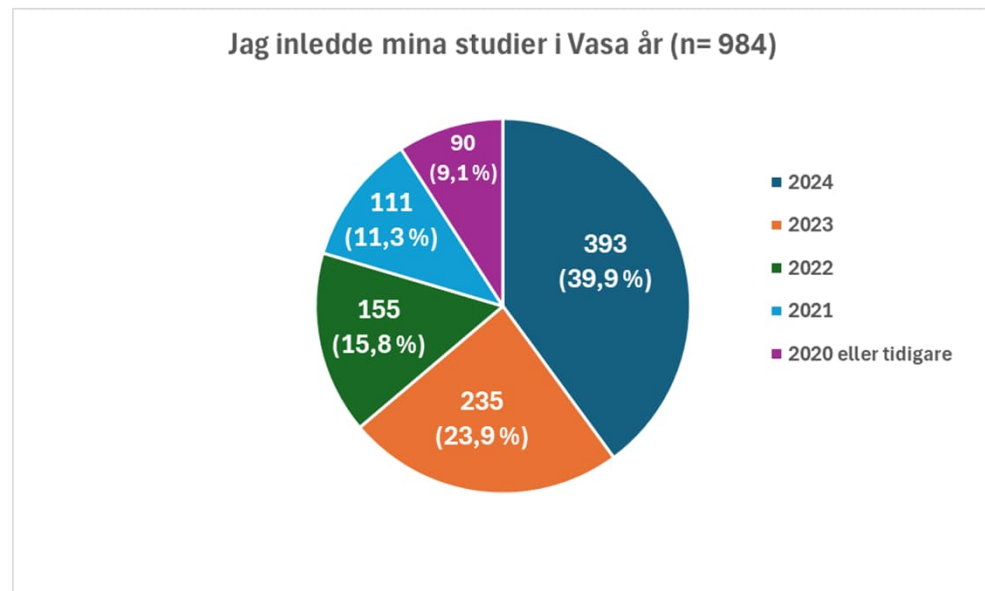

En tredjedel (35 %) av dem som besvarade enkäten hade flyttat till Vasa år 2024, en femtedel (20 %) år 2023 och nästan hälften (45 %) år 2022 eller tidigare.

V A S A .
V A S A .

2. Resultat

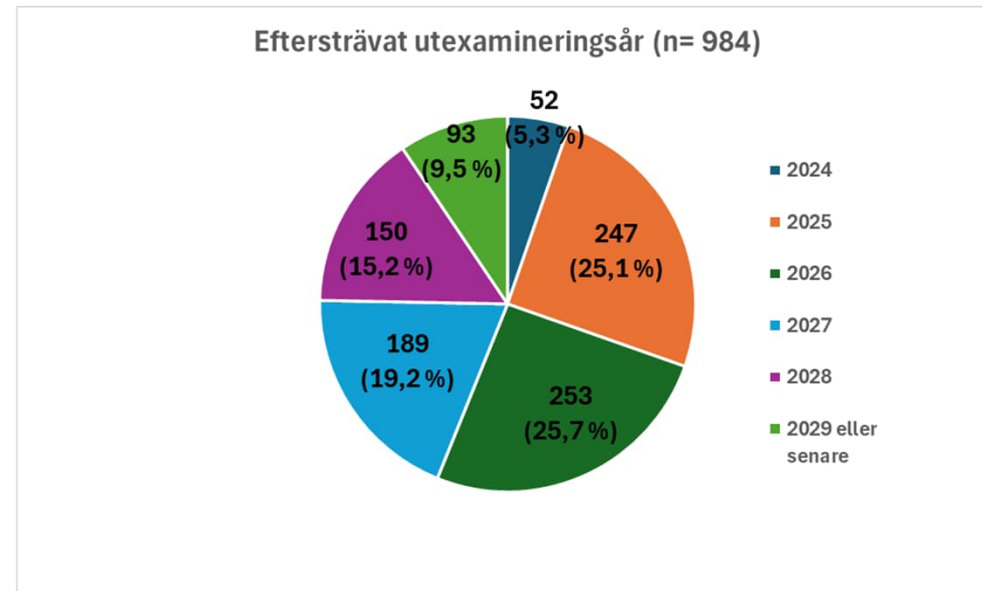
Året då du inledde dina studier vs det eftersträvade utexamineringsåret

Nästan två tredjedelar (63,8 %) av dem som besvarade enkäten hade inlett sina studier i Vasa år 2024 eller 2023. (*Obs! 55 % uppgav att de flyttat till Vasa år 2024 eller 2023.*)

En dryg fjärdedel (27,1 %) hade inlett sina studier år 2022 eller 2021.

Färre än en tiondedel (9,1 %) hade inlett sina studier år 2020 eller tidigare.

Drygt hälften (50,8 %) av dem som besvarade enkäten hade som mål att bli klar med studierna år 2025 eller 2026.

Ungefär 44 % hade som mål att bli klar med studierna år 2027 eller 2028.

Endast 5,3 % hade som mål att bli klar med studierna i år, det vill säga 2024.

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

2. Resultat

Uppskattad studielängd och läroanstalt

Uppskattad längd på studierna	Years
Median	4,0
Medeltal	3,7
<i>n</i> = 956	

När man jämför det eftersträvade utexamineringsåret för dem som svarat på enkäten med inledningsåret, är resultatet den uppskattade studielängden.

Medianen för den uppskattade studielängden är 4,0 år och medeltalet 3,7 år.

Läroinrättning	Respondenter	Andel
Vasa yrkeshögskola (VAMK)	400	40,2 %
Vasa universitet	218	21,9 %
Åbo Akademi	209	21,0 %
VAMIA	92	9,3 %
Novia	46	4,6 %
Hanken	10	1,0 %
Helsingfors universitet	2	0,2 %
<i>n</i> = 977		

Upp till 40,2 % av dem som besvarade enkäten studerar vid Vasa yrkeshögskola (VAMK).

På andra plats kommer Vasa universitet (21,9 %) och på tredje Åbo Akademi (21 %).

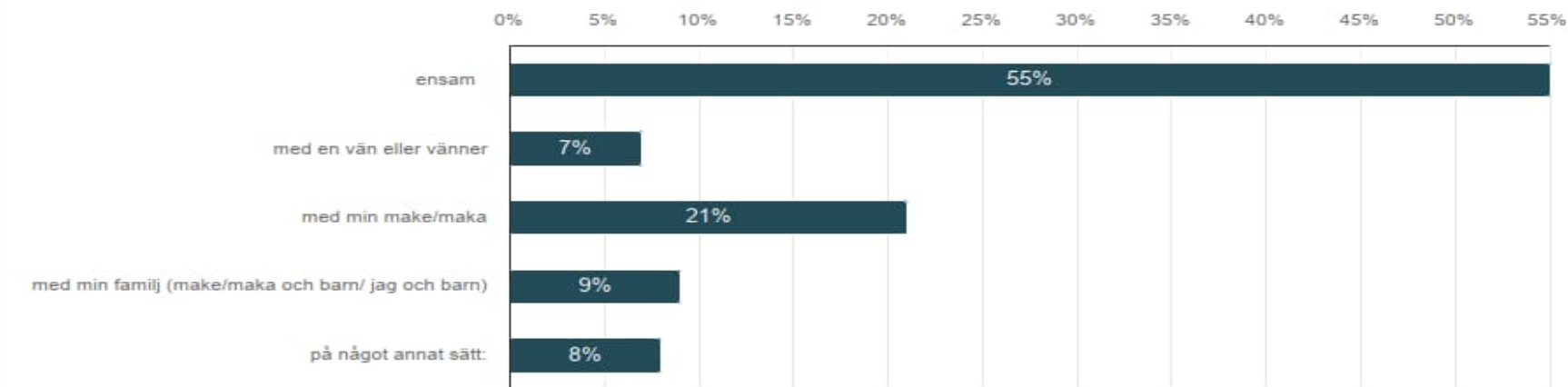
VAMK + Vasa universitet + Åbo Akademi = 83,1 % av alla som besvarat enkäten.

2. Resultat

Jag bor

Jag bor

Antal svar: 1001

	n	Procent
ensam	546	54.5%
med en vän eller vänner	74	7.4%
med min make/maka	213	21.3%
med min familj (make/maka och barn/ jag och barn)	93	9.3%
på något annat sätt:	75	7.5%

Över hälften (55 %) av dem som besvarade enkäten bor ensam.

Överraskande många (37 %) bor antingen med sin make/maka, familj eller med en vän/vänner.

Med någon annan, såsom med sin pojk-/flickvän eller med sina föräldrar, bor 8 % av dem som svarade.

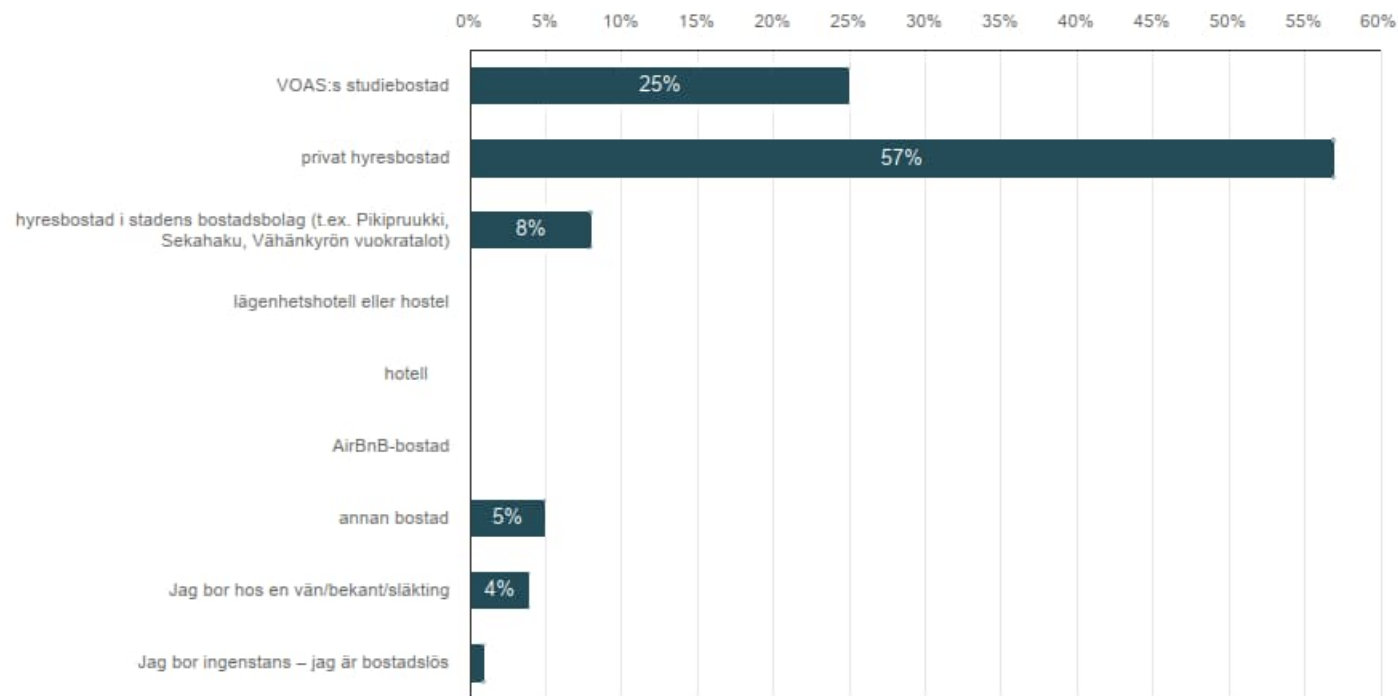
V Λ Λ S Λ .
V Λ S Λ .

2. Resultat

Min boendeform (1/2)

Min boendeform

Antal svar: 1001

	n	Procent
VOAS:s studieboend	253	25.3%
privat hyresboend	566	56.5%
hyresboend i stadens bostadsbolag (t.ex. Pikipruukki, Sekahaku, Vähänkyrön vuokratat)	77	7.7%
lägenhetshotell eller hostel	3	0.3%
hotell	1	0.1%
AirBnB-boend	3	0.3%
annan boend	53	5.3%
Jag bor hos en vän/bekant/släkting	39	3.9%
Jag bor ingenstans – jag är bostadslös	6	0.6%

En stor del (57 %) av dem som besvarade enkäten bor i en privat hyresboend.

25 % bor i VOAS studieboend.

I en hyresboend i ett bostadsbolag som ägs av Vasa stad bor endast 8 % av dem som svarade.

V A S A .
V A S A .

2. Resultat

Min boendeform (2/2)

	n	Procent
VOAS:s studieboend	253	25.3%
privat hyresboend	566	56.5%
hyresboend i stadens boendsbolag (t.ex. Pikipruukki, Sekahaku, Vähänkyrön vuokratalot)	77	7.7%
lägenhetshotell eller hotell	3	0.3%
hotell	1	0.1%
AirBnB-boend	3	0.3%
annan boend	53	5.3%
Jag bor hos en vän/bekant/släkting	39	3.9%
Jag bor ingenstans – jag är boendslös	6	0.6%

Sex av dem som besvarade enkäten uppgav att de är boendslösa. → De är med andra ord i akut behov av boend!

Sju av dem som svarade bor på lägenhetshotell/hostell, hotell eller i en AirBnB-boend.

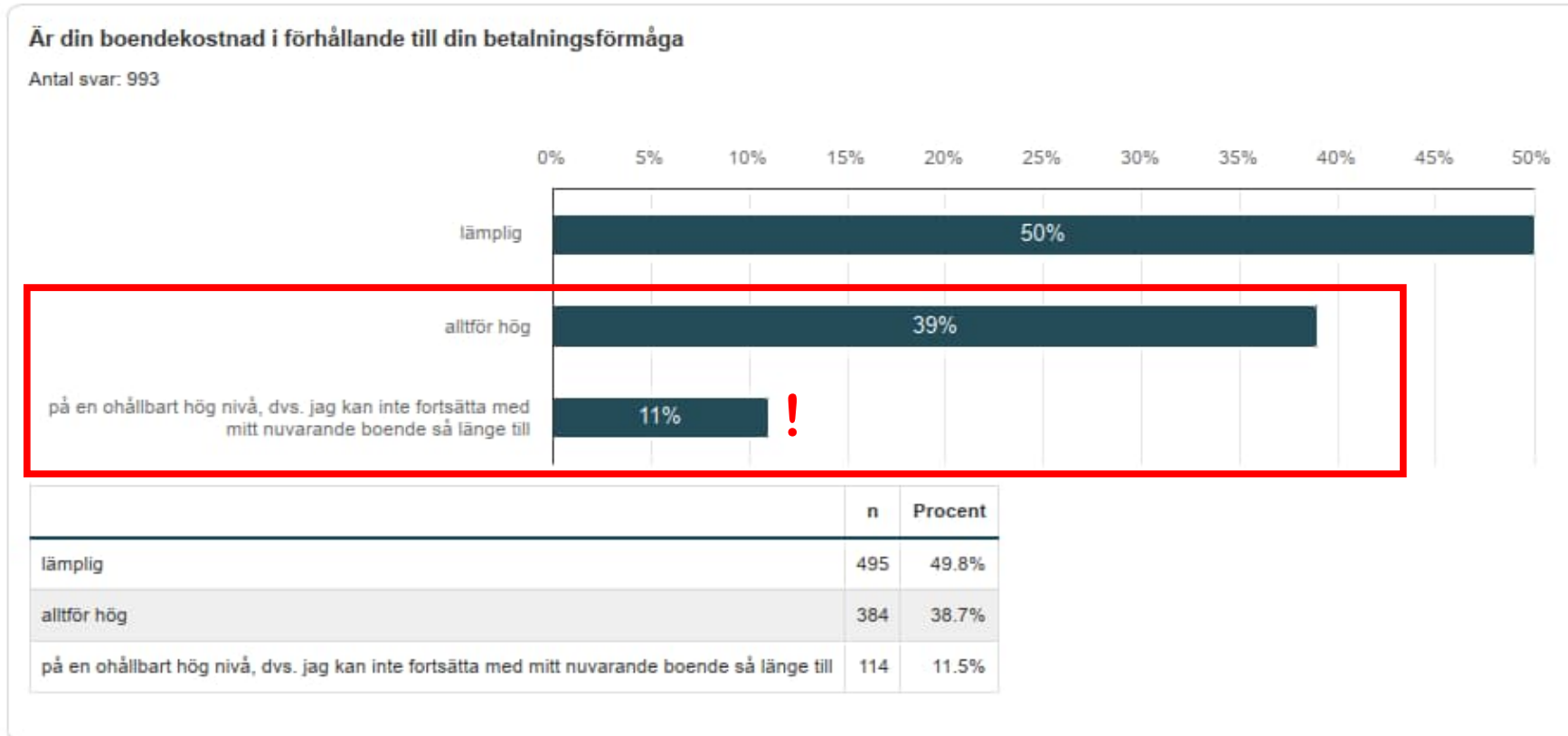
39 personer bor hos en vän/bekant/släkting.

→ Boendesituationen är oändamålsenlig (högt pris, inhyt hos andra) för 46 av dem som besvarade enkäten.

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

2. Resultat

Mina boendekostnader i förhållande till min betalningsförmåga (1/2)

Hälften av dem som besvarade enkäten ansåg att deras boendekostnader är lämpliga.

För 384 personer (39 %) är boendekostnaderna alltför höga.

Boendekostnaderna är på en ohållbart hög nivå för 110 personer (11,5 %) och de anser att de inte kan fortsätta med sitt nuvarande boende så länge till.

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

2. Resultat

Mina boendekostnader i förhållande till min betalningsförmåga (2/2)

Min hyra/boendekostnad* är:		
	Median	550 €
	Medeltal	559 €
<i>n</i> = 993		

Medianen för den nuvarande hyran/boendekostnaderna för dem som besvarade enkäten är 550 euro och medeltalet 559 euro.

Obs! Några har uppgett sin hyra, några andra sina samtliga boendekostnader.*

**) I boendekostnaden kan ingå el, värme, vatten och andra eventuella utgifter.*

På vilken nivå skulle en för dig lämplig boendekostnad vara?		
	Median	475 €
	Medeltal	458 €
<i>n</i> = 877		

De som besvarade enkäten ansåg att en lämplig boendekostnad skulle vara rejält under 500 euro/mån. (median 475 euro och medeltal 458 euro)

~14–18 % lägre än i nuläget.

Skillnaden mellan nuvarande och önskade hyra/boendekostnad		
	Median	75 €
	Medeltal	101 €

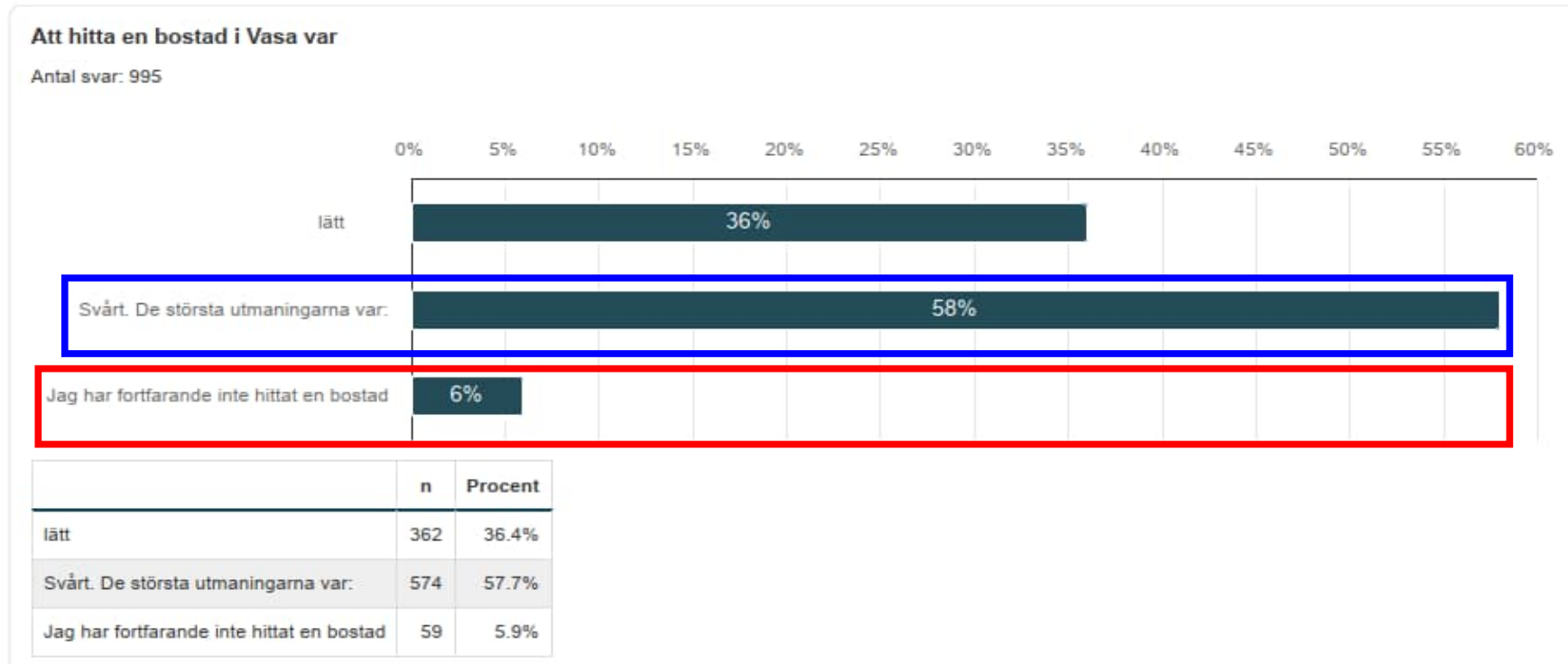
Skillnaden mellan den nuvarande hyran/de nuvarande boendekostnaderna och den önskade hyran/de önskade boendekostnaderna är:

- Median 75 euro
- Medeltal 101 euro

De som besvarade enkäten önskar att deras boendekostnader var 75–100 euro lägre än i nuläget.

2. Resultat

Hur lätt eller svårt var det att hitta en bostad i Vasa? (1/3)

59 (6 %) av dem som besvarade enkäten har fortfarande inte hittat en bostad. → Är med andra ord i akut behov av bostad!

Upp till 574 personer (58 %) tyckte att det var svårt att hitta en bostad.

362 personer (36 %) ansåg att det var lätt att hitta en bostad.

V A S A .
V A S A .

2. Resultat

Hur lätt eller svårt var det att hitta en bostad i Vasa? (2/3)

Upp till 574 personer (58 %) tyckte att det var svårt att hitta en bostad.

418 respondenter svarade på en öppen fråga om utmaningarna med att hitta en bostad. Som de största problemen upplevdes

- höga hyror,
- ett otillräckligt bostadsutbud,
- hård konkurrens om i synnerhet bostäder till rimliga priser nära läroanstalter,
- det alltför snäva utbudet av studieboende hos VOAS,
- att bostäderna är i dåligt skick i förhållande till hyresnivån,
- att hyresvärdarna är kräsna och till exempel föredrar finländska studerande framför utländska,
- att det är få hyresvärdar som är intresserade av att erbjuda kortvarigt boende (t.ex. 6 mån.), vilket är problematiskt för många utbytesstuderande, samt
- att bostadssökningsprocessen i vissa fall är jobbig och besvärlig och tar tid.

2. Resultat

Hur lätt eller svårt var det att hitta en bostad i Vasa? (3/3)

Direkta citat från de öppna svaren:

”Utbudet är för litet, gamla bostäder som inte renoveras, fick ingen bostad av VOAS”

”Hitta en bostad i beboeligt skick, nära universitetet och med en rimlig hyra som motsvarar bostadsstödet”

”Det fanns helt enkelt inga bostäder tillgängliga och de få som var det söktes av över femtio personer.”

”Brist på bostäder i centrala Vasa”

”The biggest challenge was to find an affordable shared apartment.”

”Det fanns få bostäder för studerande. Det är utmanande att hitta en hyfsad bostad med ett bra läge till ett rimligt pris.”

”VOAS apartments are limited. The amount of applications is very high”

”I had to live in hotel for a week.”

”Very hard to get in contact with apartment owners especially if you speak only English.”

”Att hitta en lämplig bostad som inte är för dyr och inte heller nåt kyffe.”

”Somewhat difficult. I have friends who are still in search of accommodation”

”Att hitta en bostad av lämplig storlek till ett lämpligt pris, bostäder är gamla och i dåligt skick.”

”Två månaders bostadslöshet”

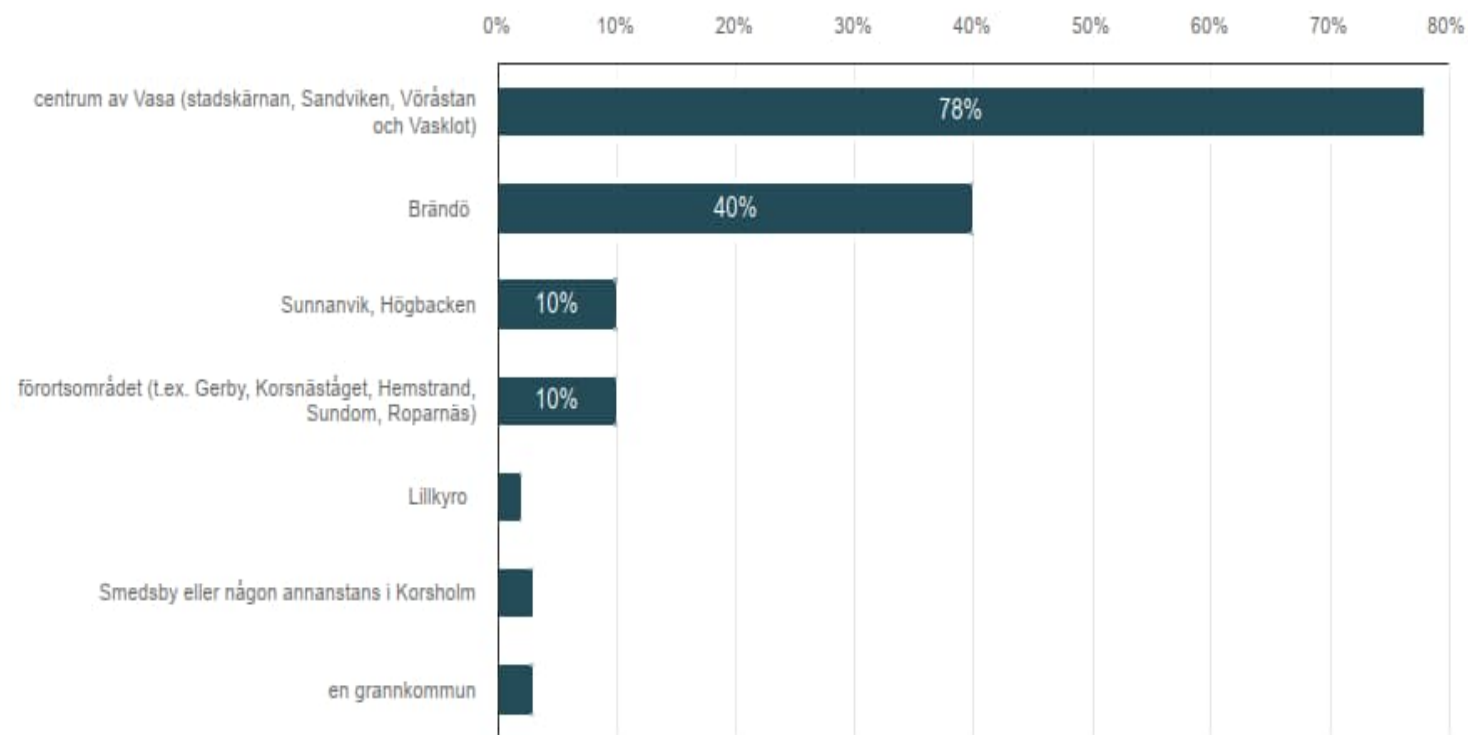
V A S A .
V A S A .

2. Resultat

I vilken av Vasas stadsdelar eller var i Vasaregionen skulle du vilja bo?

I vilken av Vasas stadsdelar eller var i Vasaregionen skulle du vilja bo

Antal svar: 997 , Valda alternativ: 1449

De flesta som besvarade enkäten skulle vilja bo (och bor också) i stadsdelarna kring Vasas centrum och/eller i Brändö.

Det var ganska få som var intresserade av att bo i Sunnanvik eller Högbacken och detsamma gällde Vasas förorter.

Intresset för Lillkyro, Smedsby eller det övriga Korsholm och andra grannkommuner är litet.

2. Resultat

Möjlighet att hyra en kompisbostad

Fastighets Ab Pikipruukkis bostäder och kompisbostäder

- I enkäten påmindes om att det hela tiden blir små bostäder (ettor och tvåor) lediga hos Pikipruukki och gavs en uppmaning om att lämna in en bostadsansökan till Pikipruukki om man är intresserad av bolagets bostäder.
- Även möjligheten att hyra en kompisbostad av Pikipruukki togs upp och det förklarades hur processen i praktiken går till.
- Pikipruukki har gott om lediga familjebostäder som bolaget kan hyra ut som kompisbostäder.

Vasa stads boenderådgivare kan hjälpa med att hitta en bostad

- De som besvarade enkäten uppmanades att ange sina kontaktuppgifter och ge sitt samtycke till att boenderådgivarna kontaktar dem så att rådgivarna kan föra samman personer som intresserar sig för kompisbostäder som boendeform.

→ Ungefär 200 respondenter var intresserade av den här möjligheten!

2. Resultat

Kommentarer av dem som besvarat enkäten och deras förslag till hur bostadssituationen kunde förbättras samt övrig feedback (1/5)

Sammanfattning

- Flera av dem som besvarade enkäten har ekonomiska utmaningar i synnerhet på grund av att hyrorna och de övriga levnadskostnaderna har stigit. Det är många som har en för hög hyra i förhållande till inkomsterna. Samtidigt försvagas bostadstilläggen för studerande och även det allmänna bostadsbidraget.
- Det finns inte tillräckligt många studieboendestäder, vilket gör att studerande är tvungna att bo i dyra privata lägenheter – det borde byggas flera studieboendestäder!
- Det borde finnas mera aktuell information tillgänglig om lediga hyresboendestäder, deras utrustningsnivå och i vilket skick de är.
- Det är inte så populärt med delat boende och det är många som upplever att det är obekvämt. I denna situation kan det emellertid vara ett lockande alternativ.
- För att vara mer attraktivt borde delat boende utvecklas så att det fungerar bättre.
- Det är många boendestäder som är i dåligt skick och i behov av renovering.
- Bostadssökningsprocessen är långsam och krånglig. Det är mycket som ska förbättras exempelvis vad gäller kommunikation och kundbetjäning.
- En bättre kollektivtrafik skulle göra det möjligt att bo längre bort från centrum.
- De som har blivit klara med sina studier borde tvingas flytta bort från studieboendestäder för att nya studerande ska få plats.

V ^ ^ S ^ .
V ^ S ^ .

2. Resultat

Kommentarer av dem som besvarat enkäten och deras förslag till hur bostadssituationen kunde förbättras samt övrig feedback (2/5)

Direkta citat från de öppna svaren:

“I would like to say its very hard to find a suitable room for student and it’s expensive too.”

”Bygg mera hus! Utbud enligt efterfråga.”

”Lägre hyror!!!!”

”Bostadssituationen i Vasa kan förbättras genom att byggande till rimligt pris ökas, att det erbjuds förmånliga tomter och bostadsutbudet görs mångsidigare, i synnerhet för studerande och vuxna.”

”Åtminstone borde priserna på små bostäder fås ner. Det är ingen studerande som kan eller vill betala 700–800 euro/mån. för en bostad på 30 kvadratmeter. Helt galet.”

“Getting an apartment in Vaasa is really tough and rents are too high.“

”Meddela var man kan hitta bostad. Lägenheterna skulle kunna sjunka i pris så att hyran skulle vara mellan 400 och 550 för en etta.”

”Det är svårt att hitta en bostad ensam. Om man tänker flytta in med en eller flera kompisar, är det också svårt att hitta en bostad för 3–4 personer.”

”Ett bostadsbidrag där studerande gynnas. Att Vasa skulle flyttas till grupp 3 med lägst bostadsstöd gynnar verkligen inte studeranden. Fulltids studerande har väldigt svårt att hinna jobba.”

Λ Λ S Λ .

”Ifall bostadsbidraget sänks/ändras såsom regeringen vill till nästa höst är det ekonomiska läget för studerande katastrofalt. ”

Λ S Λ .

2. Resultat

Kommentarer av personer som besvarat enkäten och förslag till hur bostadssituationen kunde förbättras

Direkta citat från de öppna svaren:

”...privata hyresvärdar utnyttjar klart den svåra bostadssituationen i Vasa och sätter skyhöga priser på sina bostäder, eftersom de hittar en hyresgäst hur som helst.”

”Vasas och framför allt lägenheterna i Brändö är i relativt dåligt skick.”

”Studentkorridorer är förstås inte det främsta valet bland studerande, men jag tror att de skulle kunna vara den snabbaste lösningen på bostadsbristen.”

”Boxbostäder med egna badrum i rummen lockar ofta bättre för studerande att bo i. Delat badrum kan för många vara avskräckande.”

”Kompisbostäder är säkert ett bra alternativ för nya studerande som flyttar till Vasa, men hur hittar man en bostadskompis om man inte känner någon i staden?”

”Jag har inte haft några problem med boende eller bostadskostnader i Vasa.”

”Housing companies need to cooperate with Universities because current situation is the result of huge students inflow from international level.”

“Quantity of student housing must comply with number of students in Vaasa city. If you take number of new student from the University of Vaasa, VAMK , you can make an assumption of required housing.”

Λ Λ S Λ .

“I would suggest, establishing a centralized, accessible digital platform for housing information would improve transparency for tenants and landlords that is regularly updated.”

Λ S Λ .

2. Resultat

Kommentarer av personer som besvarat enkäten och förslag till hur bostadssituationen kunde förbättras samt övrig respons (4/5)

Direkta citat från de öppna svaren:

”I am living with my daughter and wife, but I haven't found any reasonable student housing. Instead, I don't have any options but to live in an expensive private apartment where I can barely afford my food. It would be so helpful and relieving for me if I would find a student-friendly house to live with my family with ease.”

“Also, it should be made sure that already existing student apartments (like VOAS and Lärkan) are in a good condition (bathrooms, kitchens, heating systems).”

”Hyrorna för stadens bostäder (Pikipruukki och stadens övriga bolag) borde kunna hållas på en rimlig nivå. Så som det nu är kan man av privata hyresvärdar hyra billigare bostäder som är i bättre skick än de som staden äger, och det är inte så det borde vara.”

”Det är löjligt att de som redan fått en studieplats eller några andra som vill flytta till Vasa inte kan göra det eftersom det inte finns lediga bostäder i staden. Bostadslösheten ökar redan bland de nuvarande Vasaborna, vilket tillspetsar situationen ytterligare. Detta måste förändras snabbt.”

”Government should initiate new housing schemes specifically for students and build them on priority since the no of international students are expected to increase next year as well.”

”Det är bra att man vidtar olika åtgärder och kommer med olika lösningar för att förbättra bostadssituationen.”

”Jag är super nöjd med hur Vasa stad sköter om sina studerande. Det finns många bra förmåner man kan utnyttja, även om man inte är studerande: studerandeveckan, vinterbadplatsen i hamnen... :)”

^ ^ S ^ .
^ S ^ .

2. Resultat

Kommentarer av personer som besvarat enkäten och förslag till hur bostadssituationen kunde förbättras samt övrig respons (5/5)

Direkta citat från de öppna svaren:

”Jag har bott i Vasa i tre år. Bostadssituationen har alltid varit svår i början av hösten, men i år var det helt galet. En del är fortfarande utan bostad eller så är de tvungna att bo alltför långt från universitetet.”

“You can't change the amount of houses but you can change the amount of students. Do not take new students if there is no place for them!”

”Det finns många relativt gamla bostäder i Vasa centrum och i Brändö och en del av dem är redan i ett ganska dåligt skick. Hyran är emellertid rätt så hög även för dessa bostäder. Så som det nu är närmar sig hyresnivån i Vasa den i Tammerforsregionen, vilket jag tycker är alltför högt för Vasa. Det råder brist på bostäder. Därmed är risken att hyresvärdarna här ser en möjlighet att höja hyrorna, eftersom det är många som är tvungna att hyra en alltför dyr hyresbostad. Samtidigt ska staten skära ner bland annat bostadstillägget, vilket försätter många i en väldigt svår situation.”

”Flera studiebstäder. Om universitetet utökar antalet nybörjarplatser, ska antalet studiebstäder öka i samma förhållande. Jag har förstått att Vasa stad har ambitiösa mål att öka befolkningen, men på grund av att det finns så få lämpliga bostäder för studerande är det omöjligt för en del att bli hemmastadda i Vasa. Det borde byggas flera studentkorridorer, eftersom de är betydligt billigare att bygga än ettor. De gamla studiebstäderna i dåligt skick i Brändö (på Abborrvägen) ska rivas och ersättas med mera våningsyta = flera bostäder. Växelverkan mellan universitetet och beslutsfattarna bör överhuvudtaget ökas. Om strävan är att öka befolkningen i Vasa, bör det göras bra bostadspolitik. Var femte Vasabor är studerande, vilket är ett bra bevis på hur viktigt det är med studiebstäder!”

^ S ^ .
S ^ .

“I think you already know what to do/on the way of doing it. Expand the number of apartments for rent, prioritizing building new accommodations for students, etc. Even though I ticked on the "easy" box when asked about how easy it was to secure a place in Vaasa, I was inches away from not getting any, so this lack of housing wasn't something too new to me. I appreciate your effort to find ways to help improve the situation and I wish you all the best of luck with it.”
(enkätsvar)

3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

V A S A .
V A S A .

3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

Bostadssituationen för studerande – viktigaste observationer

- Ungefär 60 av de studerande som besvarat enkäten är i akut behov av bostad. (Sex studerande är utan bostad!)

Det bör beaktas att endast 7 % av högskolestuderandena i Vasa och bara 4,5 % av alla studerande (inklusive dem på andra stadiet) besvarade enkäten. → Därmed går det att med en relativ stor sannolikhet anta att antalet studerande i akut behov av bostad är ännu större.

- Ungefär 500 studerande som besvarat enkäten behöver en bostad till ett rimligare pris. (Boendekostnaderna är på en ohållbart hög nivå för 110 personer!)
- Resultaten visar att det behövs både snabba och långsiktiga lösningar för att bostadssituationen ska kunna förbättras på ett hållbart sätt.

1) Snabba s.k. quick fix-lösningar som övervägs/planeras just nu

- Bostäder som tidigare använts som kontor eller för andra ändamål omvandlas till studieboendestäder.
- Fastighets Ab Pikipruukki bygger om sina lediga familjebostäder så att de bättre lämpar sig för delat studentboende/som studentkorridorer samt gör hyresprocessen enklare och mera flexibel genom att möjliggöra individuella hyresavtal, till en början som experiment vid vissa bostadsobjekt.
- Därtill främjas fritt finansierad bostadsproduktion och ökad inkvartering av typen hostell som bland annat betjänar studerande i Vasa.

V Λ Λ S Λ .
V Λ S Λ .

3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

2) Långsiktiga lösningar för att förbättra bostadssituationen på ett hållbart sätt

- Det behövs genast ungefär 500 studieboendestäder till rimliga priser.

Det verkliga behovet är förmodligen ännu större, eftersom bara en liten del av studerandena i Vasa besvarade enkäten.

Det kan antas att både situationen med studieboendestäder och den allmänna hyresbostadssituationen blir ännu svårare nästa höst. Lokala läroanstalter strävar efter att öka antalet studerande även i framtiden, vilket ökar efterfrågan på lämpliga boendestäder för studerande.

- **VOAS** låter just nu bygga ungefär 100 nya ARA-finansierade studieboendestäder. Staten har praktiskt taget slopat ARA-investeringsunderstödet för grupper med särskilda behov för studentprojekts del (tidigare 15 procent av de totala kostnaderna), vilket har blivit en utmaning vad gäller finansiering och genomförande av ARA-finansierade studieboendestadsprojekt i Finland. Det finns emellertid fortfarande räntebidragslån från staten/ARA tillgängliga för studieboendestäder.

Det är viktigt att inse att VOAS inte ensam kan erbjuda alla nya studerande studieboendestäder. Den fritt finansierade bostadsproduktionen står i en central roll när det gäller att öka bostadsutbudet.

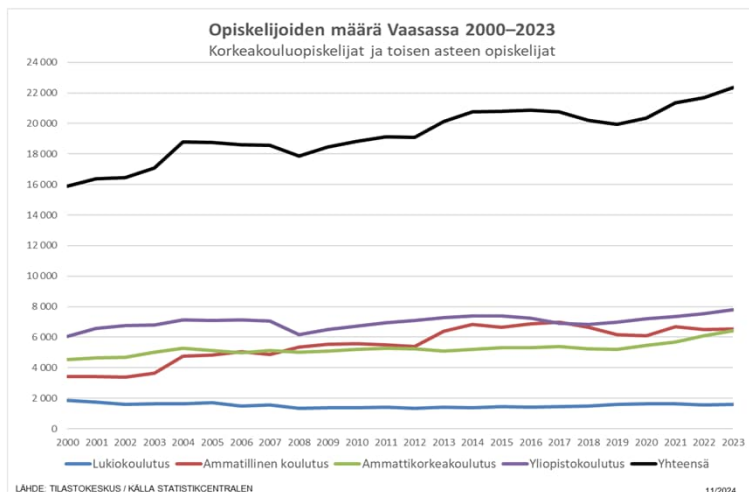
- **Fastighets Ab Pikipruukki** fortsätter att hyra ut familjebostäder som studentkorridorer/delade boenden för studerande och vidareutvecklar processen. Dessutom funderar Vasa stad och Pikipruukki på om det är skäl att inleda nya ARA-finansierade bostadsprojekt. Åren 2024 och 2025 är den tillgängliga fullmakten att bevilja ARA-räntestödslån rekordartad, men den torde minska kraftigt år 2026 och åren efter det.

- **Fastighets-/bostadsinvestorare:** Privatpersoner investerar aktivt i boendestäder i Vasa, men hur kunde vi locka institutionella investorer? Räntenivån och finansieringsmiljön är fortfarande utmanande. Det bör hittas sätt att öka privata och institutionella bostadsinvesteringar i Vasa.

V A A S A .
V A S A .

3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

Antalet YH- och universitetsstuderande har ökat exceptionellt kraftigt de senaste åren.

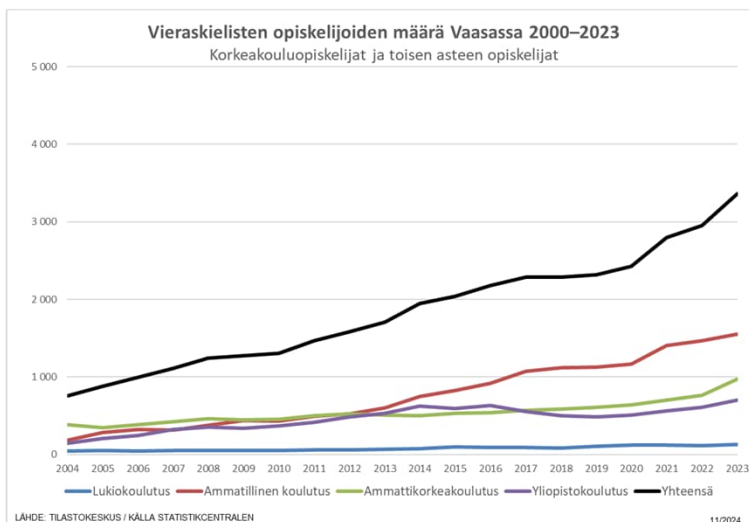
Antalet YH-studerande ökade med 1 190 (22,7 %) i Vasa åren 2018–2023.

Antalet universitetsstuderande ökade med 974 (14,3 %).

Antalet studerande har också ökat på lång sikt och i synnerhet inom yrkesutbildningen, med 3 098 (90,2 %) från år 2000.

Tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijat koulutusasteen mukaan Vaasassa 2000-2023 (Kaikki opiskelijat)							
	2000	2010	2023	2000-2023	2000-2023 (%)	2010-2023	2010-2023 (%)
Lukiokoulutus	1 865	1 375	1 587	-278	-14,9 %	212	15,4 %
Ammatillinen koulutus	3 434	5 559	6 532	3 098	90,2 %	973	17,5 %
Ammattikorkeakoulutus	4 537	5 190	6 441	1 904	42,0 %	1 251	24,1 %
Yliopistokoulutus	6 061	6 714	7 808	1 747	28,8 %	1 094	16,3 %
Yhteensä	15 897	18 838	22 368	6 471	40,7 %	3 530	18,7 %

Lähde: Tilastokeskus / Staffin

Antalet studerande med ett främmande språk som modersmål har ökat explosionsartat under de senaste cirka 20 åren.

Antalet studerande med ett främmande språk som modersmål har ökat i synnerhet inom yrkesutbildningen; +1 370/740,5 % åren 2004–2023. Antalet universitetsstuderande med ett främmande språk som modersmål har ökat med 377,6 procent från år 2000. Inom YH-sidan är ökningen 156,4 procent.

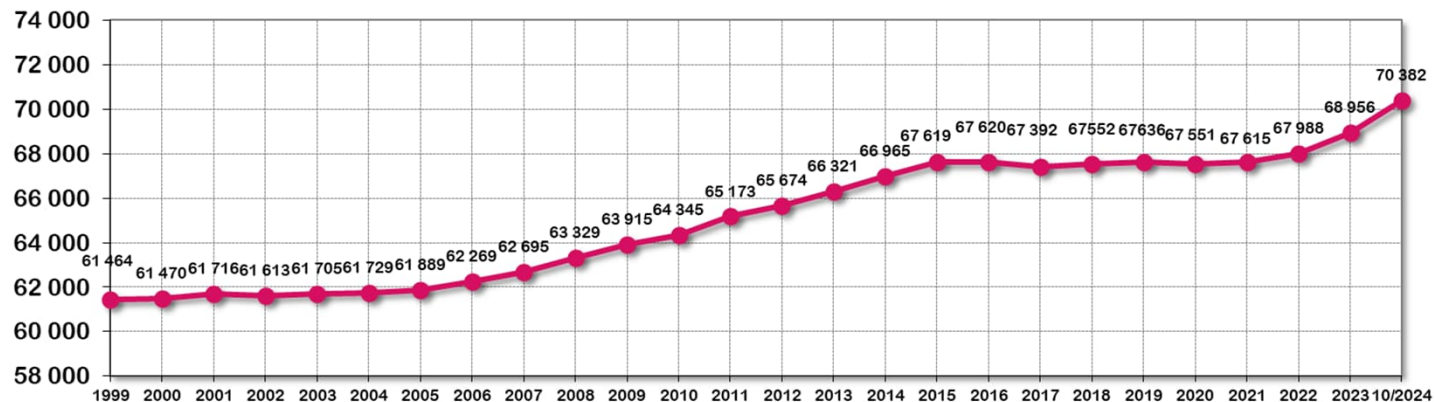
Tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijat koulutusasteen mukaan Vaasassa 2000-2023 (Vieraskieliset opiskelijat)							
	2004	2010	2023	2000-2023	2000-2023 (%)	2010-2023	2010-2023 (%)
Lukiokoulutus	45	49	128	83	184,4 %	79	161,2 %
Ammatillinen koulutus	185	431	1 555	1 370	740,5 %	1 124	260,8 %
Ammattikorkeakoulutus	380	455	974	594	156,3 %	519	114,1 %
Yliopistokoulutus	147	365	702	555	377,6 %	337	92,3 %
Yhteensä	757	1 300	3 359	2 602	343,7 %	2 059	158,4 %

Lähde: Tilastokeskus / Staffin

3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

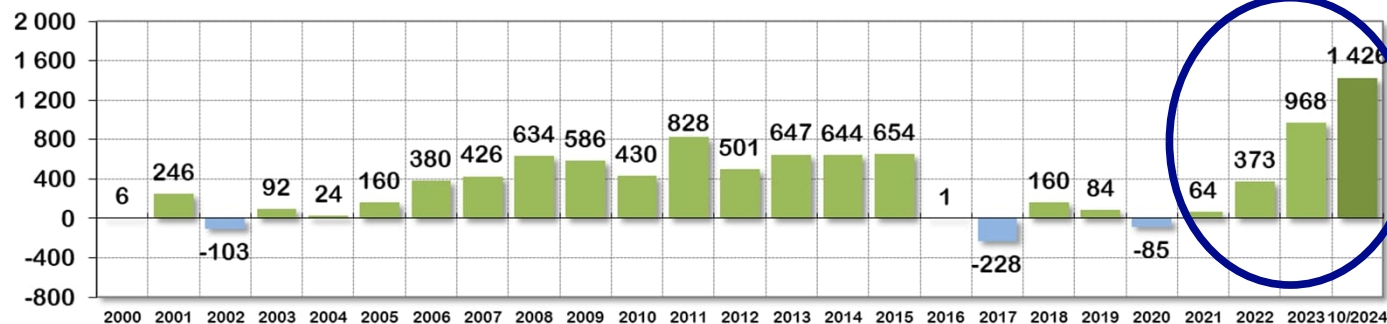
Vasas befolkning ökar i rekordtakt.

VAASAN KAUPUNGIN VÄESTÖNKEHITYS 1999–10/2024 (VÄESTÖN ENNAKKOTIETO)
BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN I VASA STAD 1999–10/2024 (PRELIMINÄR FOLKMÄNGD)

**+2 767
invånare**

VUOSITTAINEN VÄESTÖMUUTOS - ÅRLIG BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING

LÄHDE: TILASTOKESKUS / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN

Folkmängden i Vasa har enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter ökat med 1 426 personer i januari–oktober 2024. Det utlovas än en gång ett rekordår när det gäller befolkningsökning.

År 2023 var befolkningsökningen i Vasa den kraftigaste sedan 1970-talet (+968 invånare).

Stadens befolkning har ökat med 2 767 invånare under perioden 2022–10/2024, det vill säga på under tre år.

Den senaste tillväxtperioden inföll åren 2005–2015, då befolkningen ökade med 5 730 invånare på drygt tio år.

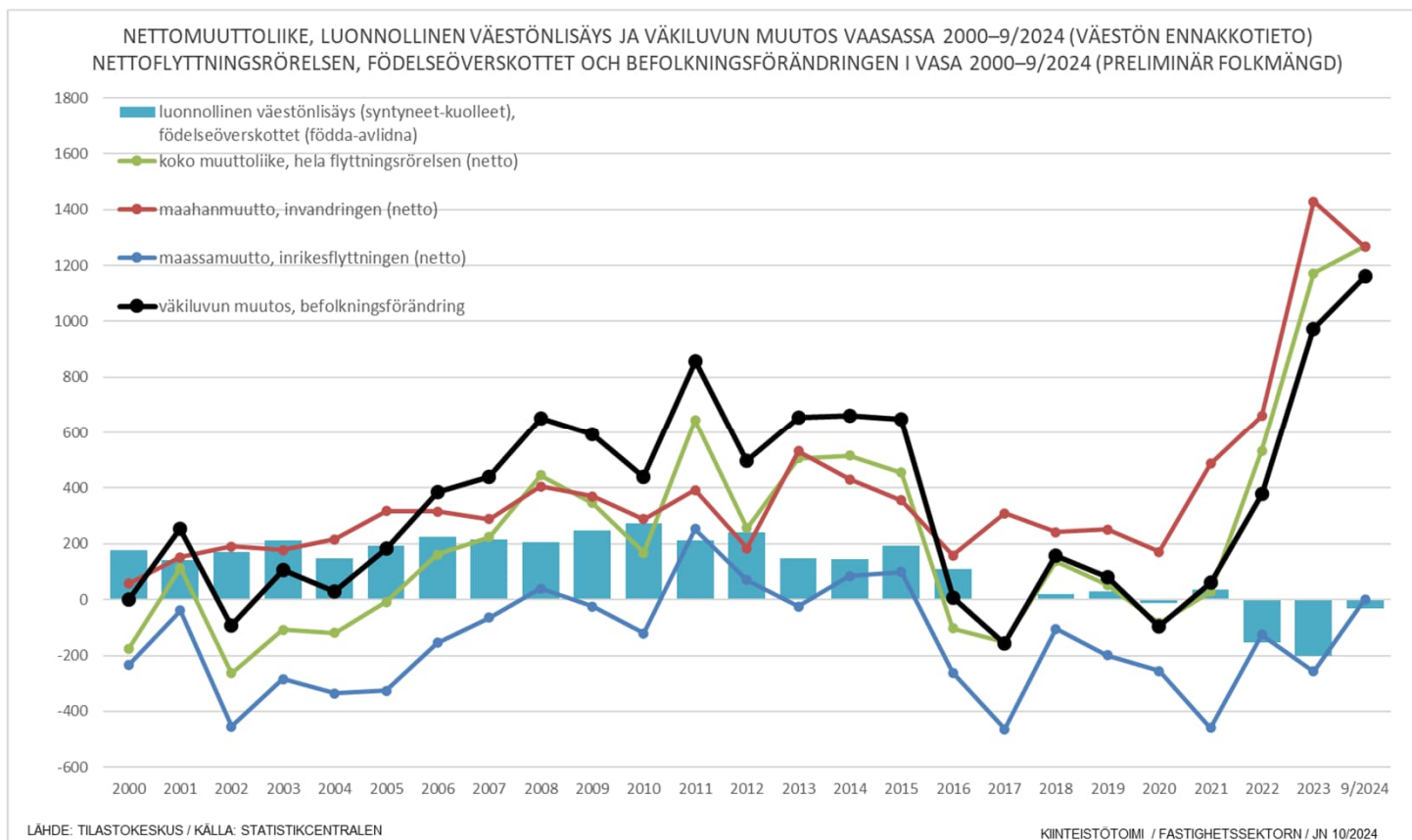
Bakom befolkningsökningen låg den betydande ökningen av arbetsplatser i synnerhet inom industrin samt inom social- och hälsovårdssektorn.

Under den där perioden var stadens bostadsproduktion emellertid betydligt livligare jämfört med nuläget.

V A S A .
V A S A .

3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

Befolkningsökningen i Vasa på rekordnivå tack vare den kraftiga nettoinvandringen

Nettoinvandringen i Vasa var 3 356 invånare under perioden 2022–9/2024 (befolkningen ökade med 2 503 under samma period).

Skillnaden beror på att stadens befolkning har minskat till följd av den landsinterna flyttningsrörelsen (–382 invånare) och även i samband med den naturliga befolkningsändringen, dvs. skillnaden mellan födda och döda (–385 invånare). Även korrigeringen av folkmängden, –86 invånare, bör tas i beaktande.

Nettoinvandringen var på nivå +302 invånare per år åren 2010–2020.

- Åren 2021–2022: +584 invånare/år
- Åren 2023–1–9/2024: +1 348 invånare/år

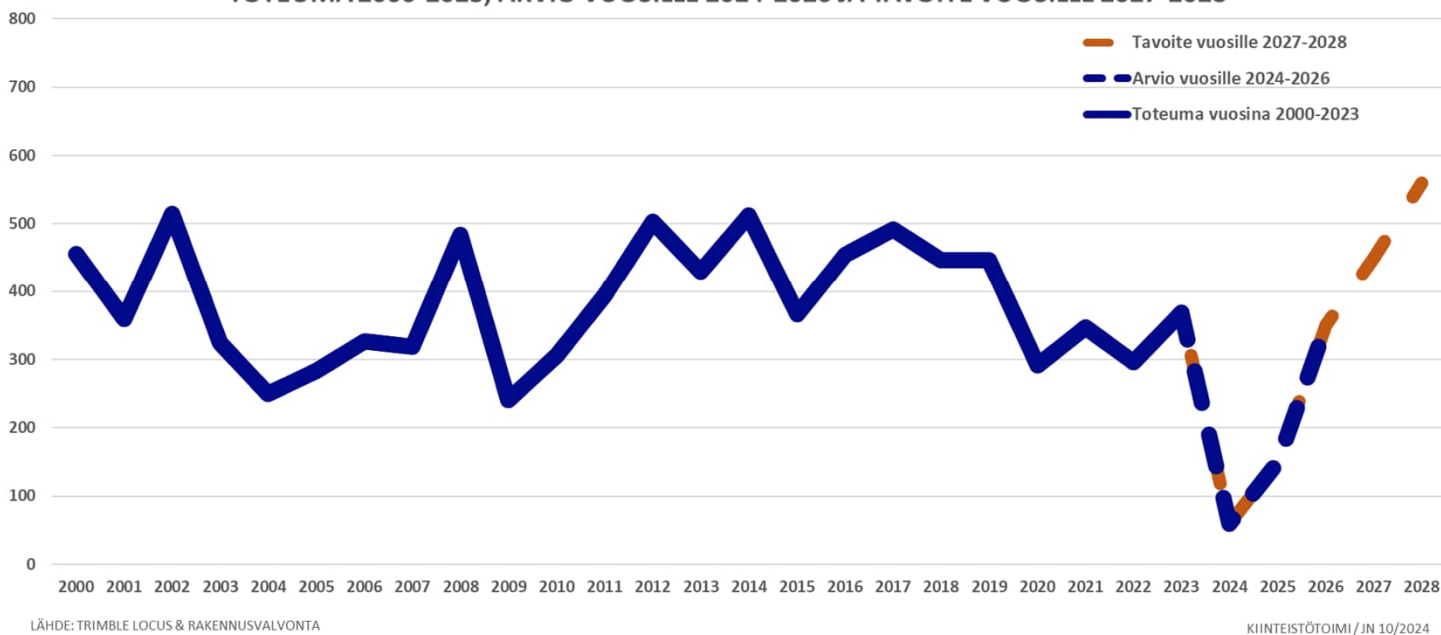
Nivån åren 2023–1–9/2024 är alltså cirka 4,5 gånger högre jämfört med nivån på 2010-talet.

Vid den naturliga befolkningsändringen (födda – döda) var befolkningsökningen i Vasa i genomsnitt nästan 200 invånare per år åren 2000–2015. Åren 2022–2023 var den naturliga befolkningsändringen i genomsnitt –178 invånare per år. Det innebär en stor utmaning i synnerhet på lång sikt. Antalet födda finskspråkiga var över 50 procent mindre i Vasa år 2023 jämfört med åren under tidigt 2000-tal.

3. Slutsatser & quick fix-lösningar samt långsiktiga boendelösningar

Bostadsproduktionen i Vasa har kört i botten åren 2024 och 2025 – det är fråga om den djupaste svackan under 2000-talet.

VAASAN ASUNTOTUOTANTO
TOTEUMA 2000-2023, ARVIO VUOSILLE 2024-2026 JA TAVOITE VUOSILLE 2027-2028

LÄHDE: TRIMBLE LOCUS & RAKENNUSVALVONTA

KIINTEISTÖTOIMI / JN 10/2024

I Vasa byggdes i genomsnitt 415 bostäder per år åren 2010–2021 – åren 2024–2025 kan den totala produktionen förbli kring 200 bostäder, alltså under två års tid (!).

År 2024 håller på att bli det bedrövligaste bostadsproduktionsåret under hela 2000-talet – uppskattningen för hela året är cirka 70 bostäder.

För år 2025 prognosticeras cirka 150 bostäder. Bostadsbyggnadsbranschen förväntas emellertid återhämta sig så småningom och åren 2027–2028 är vi förhoppningsvis redan närmare den normala situationen i Vasa. En utmaning är emellertid att det skulle behövas nya bostäder betydligt snabbare för att befolkningsökningen i staden skulle kunna bestå.

Det näst sämsta året under 2000-talet var 2009, då det till följd av finanskrisen endast färdigställdes 240 bostäder. Återhämtningen skedde emellertid relativt snabbt och år 2010 färdigställdes redan 306 bostäder, år 2011 394 bostäder och år 2012 upp till 502 bostäder, vilken är en av de bästa siffrorna under 2000-talet.

Asunto-tuotanto		Asunto-tuotanto	
2006	326	2022	296
2007	318	2023	368
2008	484	2024e	59
2009	240	2025e	150
2010	306	2026e	350
2011	394	2027e	450
2012	502	2028e	560